

उत्तरसूची

मराठी (प्रथम भाषा) : इ. ६ वी

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

संकलित मूल्यपामन १ : २०२४-२५

इयत्ता - सहावी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा)

उत्तरसूची

उत्तरसूची व गुणदानाबाबत सूचना

तोंडी	लेखी	एकूण गुण
१०	४०	५०

तोंडी चाचणी

प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती क्र.	गुणदान
प्र. १)	खालील प्रसंगी तू काय करशील ते सांग.	06.01.02	३
	अ) पाणी देईन/डॉक्टरकडे घेऊन जाईन. अशा आशयाचे समर्पक उत्तर दिल्यास आ) पिलास उचलून बाजूला करेन/घरी घेऊन जाईन. अशा आशयाचे समर्पक उत्तर दिल्यास... इ) उचलून वर्गातील कचन्याच्या टोपलीत/डब्यात टाकेन. यांसारख्या इतर बाबी सुचविल्यास...		१ १ १
प्र. २)	खालील परिच्छेदाचे प्रकटवाचन कर.	06.01.11	४
	दिलेल्या परिच्छेदाचे विद्यार्थ्यांकदून वैयक्तिकरीत्या वाचन करून घ्यावे. • संपूर्ण परिच्छेदाचे आरोह-अवरोहसह अचूक वाचन केल्यास. • वाचताना दोन ते तीन चुका केल्यास. • वाचताना चार ते सहा चुका केल्यास. • वाचताना सात ते दहा चुका केल्यास.		४ ३ २ १
प्र. ३)	तुला आवडणारी कोणतीही कविता साभिनय म्हणून दाखव.	06.01.19	३
	प्रत्येक विद्यार्थ्यास वैयक्तिक स्वरूपात कविता म्हणण्यास सांगावे. • कविता साभिनय योग्य आरोह-अवरोहासह चालीत म्हटल्यास. • चालीचा व आरोह-अवरोहाचा विचार न करता कविता म्हटल्यास. • कविता अर्धवट म्हटल्यास.		३ २ १

लेखी चाचणी			
प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती क्र.	गुणदान
प्र. ४)	<p>खाली दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे गोष्ट लिही व गोष्टीला समर्पक शीर्षक दे.</p> <p>सुसंगत अर्थपूर्ण वाक्यरचना, आकर्षक शेवट, शीर्षक, तात्पर्य इत्यादी वैशिष्ट्ये विचारात घ्यावीत.</p> <ul style="list-style-type: none"> • समर्पक शीर्षक लिहिल्यास. • ८ ते १० वाक्यात गोष्ट लिहिल्यास • ५ ते ७ वाक्यात गोष्ट लिहिल्यास • ३ ते ५ वाक्यात गोष्ट लिहिल्यास • १ ते २ वाक्यात गोष्ट लिहिल्यास 	06.01.03	५ १ ४ ३ २ १
प्र. ५)	<p>खालील उतारा काळजीपूर्वक वाच व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.</p> <p>अ) राष्ट्रध्वज, राष्ट्रगीत व राजमुद्रा ही आपली राष्ट्रीय प्रतीके आहेत. दोन प्रतीके लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. एक प्रतीक लिहिल्यास १ गुण द्यावा.</p> <p>आ) राजमुद्रेतील सिंहाच्या चित्राखाली ‘सत्यमेव जयते’ हे वचन आहे. इ) राष्ट्रीय प्रतीकांमधून एकात्मतेची भावना दृढ होते, राष्ट्राबद्दलचे प्रेम व्यक्त होते. राष्ट्रीय प्रतीकांमुळे भारतीयांमधील ऐक्यभावना देशाच्या प्रगतीला हातभार लावते.</p> <ul style="list-style-type: none"> • कोणत्याही दोन बाबी सांगितल्यास २ गुण द्यावेत. • एक बाब सांगितल्यास १ गुण द्यावा. 	06.01.08	५ २ १ १
प्र. ६)	खालील कविता वाच व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	06.01.09	४
	<p>अ) प्रिय भारताचे गीत गाण्यास सांगत आहे.</p> <p>आ) शांततेचा, एकतेचा, बंधुभावाचा, बांधिलकी यांसारखे समर्पक संदेश दिल्यास</p> <p>इ) संरक्षण, विज्ञान-तंत्रज्ञान, अवकाश संशोधन, शिक्षण, क्रीडा अशा आशयाचे कोणतेही दोन मुद्दे स्वीकारावेत.</p> <ul style="list-style-type: none"> • २ क्षेत्र लिहिल्यास २ गुण द्यावेत. • १ क्षेत्र लिहिल्यास १ गुण द्यावा. 		१ १ २ १
प्र. ७)	सूचनेनुसार उत्तरे लिही.	06.01.10	३
	<p>अ) गांडूळ</p> <p>आ) यमक जुळणारी कोणतीही एक जोडी लिहिल्यास १ गुण द्यावा.</p> <p>इ) ‘प्रयत्नांती परमेश्वर’, ‘प्रयत्ने वाळूचे कण रगडिता तेलही गळे’ यांसारख्या आशयाचा कोणताही एक सुविचार लिहिल्यास १ गुण द्यावा.</p>		१ १ १

प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती क्र.	गुणदान
प्र. ८)	तू केलेल्या प्रवासाचा अनुभव सात-आठ वाक्यांत लिही. स्वतःच्या अनुभवाची योग्य मांडणी करून शुद्धलेखनासह- • ७ ते ८ वाक्ये लिहिल्यास. • ५ ते ६ वाक्ये लिहिल्यास. • ३ ते ४ वाक्ये लिहिल्यास. • १ ते २ वाक्ये लिहिल्यास.	06.01.14	४ ४ ३ २ १
प्र. ९)	खालील सूचनाफलक वाच व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही. अ) प्राचीन वस्तू व वास्तू या आपल्या अनमोल ठेवा आहेत. कोणतीही एक बाब लिहिल्यास १ गुण द्यावा. आ) पर्याय क्र. ३) शैक्षणिक सहलींसाठी इ) पर्याय क्र. २) संग्रहालय पाहता येणार नाही. ई) पर्याय क्र. ४) सर्व पर्याय बरोबर	06.01.15	४ १ १ १ १ १
प्र. १०)	खालील वाक्यात योग्य विरामचिन्हांचा वापर कर व वाक्य पुन्हा लिही. इरफान म्हणाला, ‘सर! ही वस्तू राजूने तुम्हाला द्यायला सांगितली आहे.’’ उद्गारवाचक चिन्ह व दुहेरी अवतरण चिन्ह अशी दोन्ही चिन्ह दिल्यास दोन्हींपैकी १ चिन्ह दिल्यास	06.01.16	२ २ १
प्र. ११)	सूचनेनुसार कृती कर. अ) योग्य विलोमपद तयार केल्यास १ गुण द्यावा. आ) परवाना या शब्दाचा उपयोग करून अर्थपूर्ण वाक्य लिहिल्यास १ गुण द्यावा. आ) घरोघरी मातीच्या चुली व पळसाला पाने तीन यांसारख्या म्हणी असणारी उत्तरे स्वीकारावीत. (कोणतीही एक म्हण लिहिणे अपेक्षित आहे.)	06.01.17	३ १ १ १
प्र. १२)	खालील मुद्द्यांच्या आधारे भाजी विक्रेत्याबदूदल सहा ते आठ वाक्यांत माहिती लिही. • भाजी विक्रेत्याविषयी समर्पक शब्दांत शुद्धलेखनासह • ५ ते ६ वाक्यांत माहिती लिहिल्यास. • ३ ते ४ वाक्यांत माहिती लिहिल्यास. • १ ते २ वाक्यांत माहिती लिहिल्यास.	06.01.25	३ ३ २ १
प्र. १३)	खालील उतारा वाच व दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही. अ) खेळ प्रकार - १) मैदानी खेळ २) बैठे खेळ यांपैकी कोणताही एक प्रकार लिहिल्यास १ गुण द्यावा. आ) समर्पक शीर्षक लिहिल्यास १ गुण द्यावा.	06.01.26	२ १ १
प्र. १४)	सूचनेनुसार कृती कर. अ) भाववाचक नाम. आ) गुणवाचक विशेषण. इ) वाचते ई) जो, जो/तो, तो. उ) कुंठित	06.01.28	५ १ १ १ १ १